

Иккәмеш тәнчө вәрси вәспленнәренпен – 65 ىул

«Нимәсsem килессө, танксым иртсе кайрәс...»

Җәнә вәренү ىулە пүсләннипе пәрлек шуклунче Мир күнне ирттепең. Урәхла елле-ха? 65 ىул каялла аваһ уйәхән пүсламашенчә тәнчө атапаңвәнчи чи хаяр вәрсә – иккәмеш

тәнчө вәрси – вәспленнә. Миллионшар ын мирлә пурнаң урапи кусма пүсләнишән шутсәр хәптерен. Анчаң җак саваңаң хысәнчә мән тәнине җав авар витәр түхисенчен ытларах кам пәләши? Никам та...

1921 ىулхи нараң үйәхән 15-мәшәнчә Шурчари хрестен җеминиче күн сути күрнә Федор Васильевич Савельев 19 ىул тултарсан 1940 ىулхи чүкре арсын тивәнчә пурнаңлама җаретте тәрать. Иккәмеш тәнчө вәрси пүсләннәчә өнтө ун чухне, анчаң җаваш җакчи шутланә-и вәл вәхәтра тәван киле таврәнма ىул питә инсә пүласса? Җук. Ялта күршәп вәрсман-яллаңман, ын вәлерме мар, җәх пусса курман җаваш җакчишән алла пашал тытса Тәван җер-шыва хүтләлесси – тәләкре те тәлләнмен пуләм. Пурнаң вара җакна та Шурча җакчи умнә тәп-йәрпәне тәраттәр.

– Салтак мән курма пултарнике ыллатах хам витәр кәлартам пурнаң. Җәмәл мар. Җаваңна та хам мән курнине паян эпә тәшмәнә та сәмистәп, – терә вәрсә пирки сәмак хүскатса фронри пурнаң пирки кала-са пама ыйтсан җер күшәрхән алләнене пәрин үзүнне түприне сәрсө илсе Тәван җер-шыван Аслә вәрсинг ветеран. Җав вәхәтра тирпейлә пүртре сәтәл хүшнинче ларакан салтакан пәркеленнә пит җәмартисем тәрәк җүсүль шәрсисем чупса анчәс. Таңа васкарәп вәсем...

Шурчари 7 класс вәрнмелли шукл хысән Шупашкарти педагогика училишине вәрнене кәнә яш, 1940 ىулхи

су пүсламашенчә алла диплом илсен, Ишекри вәтам шуклата пүсламаш класене вәрентме пүсгүл. Җул сүтнине кура шуклата 2 үйәхән 2-мәшәнчә Хәрлә Җара илессө. Латви Республикинчи Виляки җули җывәхәнчи җар ҹачне лекнә Федя пәрремеш күнранах хәйне лайәх енчен җеч կәтартать. Җавна шута илсе поли шукләнчен оруди командире пулма вәрене түхнә җаваш җакчи 122 миллиметрлә гаубица командире пулса тәрать. Тәтәшах җарпа политика хатәләннәвән отличнике пулнә салтак полкри служба пирки 10 хүтчен «Хәрлә Җәлтәр» җаңа җырса парать. Анчаң чикәре вәрсә җывлыш ытларах та ытларах палләрт.

Июнен 17-мәшәнчән 18-мәшәнчән тивекен җерле җар тревоги Ф. Савельев 19 ىул тултарсан 1940 ىулхи чүкре арсын тивәнчә пурнаңлама җаретте тәрать. Иккәмеш тәнчө вәрси пүсләннәчә өнтө ун чухне, анчаң җаваш җакчи шутланә-и вәл вәхәтра тәван киле таврәнма ىул питә инсә пүласса? Җук. Ялта күршәп вәрсман-яллаңман, ын вәлерме мар, җәх пусса курман җаваш җакчишән алла пашал тытса Тәван җер-шыва хүтләлесси – тәләкре те тәлләнмен пуләм. Пурнаң вара җакна та Шурча җакчи умнә тәп-йәрпәне тәраттәр.

– 1-2 сехет выртса кансан тәрса партам та карабин тасатса ларатәп. Җар сапласә چүхән-и пүян, анчаң пире җакхине салтак пүснә 15-шер патрон панәччә. Үсәнәх каларәс: «Вәрсә түхас пулсан валли!». Броняна хирәс пемелли җак патронсем нимәс танкесене хирәс тәма кирләччә. Тәтәх сехет тәләнчә чикәлеш енчен сасартәп самолет вәсече түхрә та пирен еннелле пите пүсләр. Җурәм тәрәх сивә чупса иртә. Нивушлә... – аса илет ветеран. – Пирен салтаксем тревога җар позицийесене җыашнәч. Нимәсэн танкесем иртсе кайрәп. Умра фашист салтаксем. Пеме приказ җук, җынай та тәтәлнә. Мән тумалла? Йәри-тавра танкесен көрлөвә, снарядсем шәхәрни, фашист автомаңасен «калаңәвә» тата ыт. те. Чылай вәхәт иртсен политрук пире пүхса хәй җине явалпәй илсе пүшкәнчен пите приказ пачә. Пүсләрмәр вара чикәре пүстәрәнна фашистсөн үшкәннәсем җине гаубицәнчен көрслөттере: «Прецдел 152, прещел 154, прещел 156 Огоны!...». Җәртиме үйәхән 30-мәшәнчә чикәре җири юлашы җапаңы ирттермәр. Күн пирки шутламасәр, хамәрәннисем көхөх килесе шанса каялла чакма пүсләрмәр.

Тәван җер-шывра пулсан та, каялла ىул җәмәл пулман. Маларах чаккан хамәр җарсемек көперсөнен, җүлсөн сирпәттес, юхәнтарса хәварнә. Нимән юханшывә патне түхсан көпәре сирпәттес яни Ф. Савельев пыракан артиллери җакне малалла иртме сүла

хупать. Җаканта өнтө пирен салтаксем орудисене хәварса пәчәк ушкәнсем пәхмәрәннисем патне түхма приказ илессө.

Нимән хәрнә анна чух нимәс пул-

метне тәл пулни, ун ىуләмә айәнчә нимайшәп җыртса юлни, хәйсөн кунта җити ертсе килнә политрук та ыраш пүссипе чакнә чух хәйен күсә умәнчех вишли паян та хальхи пекех Федор Савельевич асәнчә. Юхан шыв тәрәх җүлләп кайса тепәр вырәнтан җакаңсө пирен салтаксем.

– Винтовкасөн шыва пәрахрәмәр та пурте шыва сикрәмәр. Нимайшәп ишмә тәлләнчен. Вәсем вара лашисене шыва көртсө вәсөн силхисенчен тытса иштәчәс. Нимайшәп тәхлан җумәр җүнүп мар, ишмә пәлменинипе җав юханшывра юлчә, – терә җүснә шәлсә җәнерхи салтак, фронтовик.

Җырана түхсан 21 салтак җеч пәр

үшкән пүхәнать: хәшсәм аялти түмпа, хәшсәм җаппа җарасас. 533-мәш пехота полкәнчи көчән лейтенант пүшмаксәр, анчаң пистолетпа. Шывра ишессипе маха паман Федор Савельев сержант кана тули түмпа. Салтаксем кунта каллех пәчәк ушкәнсөн пайланса хамәрәннисем еннелле чакма пүсләс. Пәр беларус җеминиче гражданла түмтир түпса тәхәннә Федор ертсе пыракан ушкән пәр күнхисе не нимәсем тәлнөх сиксе түхат. Җаканта пүсләнать та Федорән чылая тәсәлнә тыткәнри пурнаң. Түткәнра пулсан та салтак хамәр җәнгерү пирки шутлама пәрахрәмәр. Көрәшү та са-мантләхә чарәнман. Җакаңсө пире.

(Малалли җитес номере).

А. БЕЛОВ.

Сән үкерчекенче: Ф. В. Савельев паян; Ф. В. Савельев 1941 ىулхи артесь үйәхәнчә.

10 октября – выборы в органы местного самоуправления

Моргаушская территориальная избирательная комиссия
РЕШЕНИЕ

30 августа 2010 года

№80/2

О регистрации кандидатов на должность глав сельских поселений Моргаушского района Чувашской Республики

Проверив соблюдение требований Закона Чувашской Республики «О выборах в органы местного самоуправления в Чувашской Республике» при выдвижении кандидатов на должность глав сельских поселений Моргаушского района Чувашской Республики, рассмотрев документы, представленные в Моргаушскую территориальную избирательную комиссию для регистрации кандидатов, в соответствии со статьей 24 Закона Чувашской Республики «О выборах в органы местного самоуправления в Чувашской Республике» Моргаушская территориальная избирательная комиссия решила:

1. Зарегистрировать Кожевникова Георгия Яковлевича, 1953 года рождения, проживающего в д. Нискасы Моргаушского района Чувашской Республики, главного энергетика ООО «НГФ «ФОРСТ», выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ярославского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 16 часов 45 минут.

Выдать Кожевникову Георгию Яковлевичу удостоверение о регистрации установленного образца.

2. Зарегистрировать Романова Константина Владимиировича, 1966 года рождения, проживающего в д. Лебёдкино Моргаушского района Чувашской Республики, главного бухгалтера ООО «Производственно-коммерческая фирма «СанТехТрос комплект», выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ярославского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 16 часов 50 минут.

Выдать Романову Константину Яковлевичу удостоверение о регистрации установленного образца.

3. Зарегистрировать Шишкина Анатолия Александровича, 1959 года рождения, проживающего в д. Иштереки Моргаушского района Чу-

вашской Республики, пенсионера, выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ярабайкасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 16 часов 55 минут.

Выдать Шишкину Анатолию Александровичу удостоверение о регистрации установленного образца.

4. Зарегистрировать Шишкина Александра Леонидовича, 1969 года рождения, проживающего в д. Иштереки Моргаушского района Чувашской Республики, охранника ООО «Дорисс-Нефтепродукт», выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ярабайкасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 17 часов 00 минут.

Выдать Шишкину Анатолию Александровичу удостоверение о регистрации установленного образца.

5. Зарегистрировать Туритова Иссакула Васильевича, 1962 года рождения, проживающего в д. Чуракасы Моргаушского района Чувашской Республики, временно не работающего, выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ильинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 17 часов 05 минут.

Выдать Туритову Иссакулу Васильевичу удостоверение о регистрации установленного образца.

6. Зарегистрировать Ефремова Алексея Алексеевича, 1959 года рождения, проживающего в д. Сюрла-Три Моргаушского района Чувашской Республики, контролера Нижегородского филиала ФГУП «Ведомственная охрана» Министерства энергетики РФ, выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Чумакасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 17 часов 10 минут.

Выдать Ефремову Алексею Алексеевичу удостоверение о регистрации установленного образца.

7. Зарегистрировать Водянову Валерию Константиновну, 1966 года рождения, проживающей в д. Нискасы Моргаушского района Чувашской Республики, временно не работающей, выдвинутого в порядке самовыдвижения на должность главы Ярославского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, 30 августа 2010 года, 17 часов 30 минут.

Выдать Водянову Валерию Константиновну удостоверение о регистрации установленного образца.

11. Опубликовать настоящее решение в газете «Сэнтерү ялаве».

Председатель Моргаушской территориальной избирательной комиссии

А.В.Андреев.

Секретарь Моргаушской территориальной избирательной комиссии

В.Н.Фомина.

Түрра ёненекенсем валли

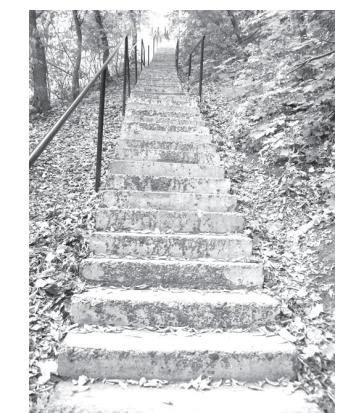
Манастирпе таса сал күссем

(Малалли. Пүсл. иртнө но- мерсөнчө).

сүмә таврана инсә са- ралнä.

(Малалли пулать).

А. БЕЛОВ.

Сән үкерчеке: паян ну- майшнә иләртекен Таса сал күссем патне амалли сүл. Ку бетон картлаш-калла җак сүлла паян вун- шар-շәршер җын таса сал күссем патне аңса хәпарат. Автор сән үкерчеке.

Килти хушма хүсаләх

Купаста пүснө упрад

Кәжәлхи типе җанталак хайен кәтартәвәсемпә самаях «савантарчә» өнтө. Юлашки вәхәтре пүсләннә җумәрсем җитес сүл валли нүрәк тытса хәварма пуләшинчә хәть. Шәрәх теттәр, анчаң купаста пүснө өсәртә түләннә. Лап-тәкә пәчәк мар та шикләнвә те пысак. Мәншән җапла-ши? Мәнле чир вәл? Үнран епле хүтәләнне пулать-ши?

М. САВЕЛЬЕВ.

Булавә ыйтәвәп «Россельхозцентр» Муркаши филиален пүсләхне Виталий Пименович МОРОЗОВА паллаштарташтамп.

– Җәр өсченен пашәрханма салтавә пур. Ку вәл үсен-тәрансен бактериоз чир. Вәл шәрәх е йәпә җанталака пәхмасәрах аталаңна пултарать. Җак чир ерсен купаста пүснө түрттәр өсәртә пүсгүл та чир самантарх шалалла көрсө каять. Җиәнчек профилактика тата сиплев өсәсем ирттермесен вәл е ку участокра купастасәр юлас хәрушләх та пур.

Эпә әнләннә тәрәх вулавчан купаста пүсийәнчеку чир массалла пүслансах каяман. Апла пулсан сир

